

'Een fatsoenlijk leven voor iedereen, is dat te veel gevraagd?'

'Ik heb al een keer Thatcher meegemaakt, niet nog een keer', zei Nigel Williams bij een vakbondsactie in 2014. Meteen de aanleiding voor een documentaire en een boek, 'Fuck TINA', waarin neoliberalen en conservatieven ervan langs krijgen. Goele De Cort

'De propaganda van de neoliberalen, dat is als stront tegen de muur smijten: er blijft altijd wel iets hangen', zegt stand-upcomedian Nigel Williams in zijn film *Fuck TINA* (There is no alternative). Waarna hij met een emmer bruine smurrie aan de slag gaat om dat te bewijzen.

Fuck TINA is een korte documentaire en een gelijknamig boek, geboren uit verontwaardiging. Bij de vakbondsbetoging in 2014 ging de stand-upcomedian, opgegroeid bij Bristol maar sinds zijn 21ste in Vlaanderen, mee aan de stakingspost staan. 'Ik heb al een keer Thatcher meegemaakt, niet nog een keer', zei hij voor de camera.

Getroffen door die uitspraak trok filmmaker Jef Maes, adjunct-directeur bij Boek.be, met hem naar zijn geboortestreek. De working class heeft het daar niet onder de markt: onbetaalbare woningen in Londen, nul-urencontracten in callcenters, wijken zonder een spoor van sociale voorzieningen, bibliotheken of cafés. Daartegenover: de almacht van The City, het financiële centrum in Londen, en de nauwe banden tussen politiek, media en financiële instellingen. Met daartussen nog beelden van Griekse vlaggen en spandoeken met 'Vluchtelingen welkom' gemonteerd, worden er wel heel veel thema's op een hoopje gegooid in veertig minuten.

Toch ziet Williams een rode draad: de kleine arbeider die steeds meer macht en aanzien heeft verloren. En dat is dan weer de schuld van het thatcherisme, dat de vakbonden heeft gebroken.

De link met België, waar het debat rond het stakingsrecht en de minimumdienstverlening volop woedt, is snel gelegd. 'In België heeft het sociaal overleg altijd de scherpe randjes van de kwalijkste evoluties gevijld', zegt Williams in een gesprek na de eerste boek- en filmvoorstelling. 'En daar stapt men nu meer en meer van af. Het is toch cynisch: België wordt jaar na jaar veroordeeld voor de wantoestanden in de gevangenissen. Maar als de etterbuil openbarst en de cipers gaan in staking, is het plots hun schuld.'

Vakbondbashen

Twintig jaar is Nigel Williams al syndicalist, maar de aanhoudende kritiek op de vakbonden doet hem weinig. 'Ik heb nooit anders gekend dan vakbondbashen. Toegegeven, ze vertellen niet altijd het juiste verhaal, maar ze zijn de enige vorm van collectief onderhandelen waartoe arbeiders toegang hebben.'

Maes en Williams voeren in hun film stemmen als Owen Jones en Joris Luyendijk op om hun standpunten kracht bij te zetten. Weinig verrassend voor wie het thema wat volgt, maar dat doet niet iedereen, zegt Williams. 'Het debat wordt te weinig op basisniveau gevoerd. De mensen zien door de bomen het bos niet meer. Je hoeft het niet met ons eens te zijn, maar we willen wel zo veel mogelijk mensen aanspreken.'

De opgevoerde experts doen de film bulken van verontwaardiging, maar niemand kan het zo plastisch zeggen als Williams. 'Ze zeggen dat de welvaart van de superrijken naar beneden druppelt. Maar eigenlijk voel je hen gewoon naar beneden pissen.' Zo wordt het een pamflet dat op bekende spijkers klopt, maar dat met Williams wel een hart krijgt.

Concorde

Williams keert ook terug naar de plek van zijn eerste job. De uitgestrekte terreinen van British Aerospace, waar de Concorde gebouwd werd, zijn voor een groot deel verlaten. 'Hier gingen 20.000 jobs verloren', mijmert hij.

Terug naar de glorieperiode van de industrie, dat kan toch niet? 'Nee, dat weet ik ook wel. We zitten in een technologische revolutie en niemand, ook de vakbonden niet, slaagt erin om toe te geven dat nooit meer iedereen een job zal hebben. Er komt een groot mensenoverschot, maar een debat over wat we daarmee gaan doen, dat hoor ik nergens.'

Jammer dat die technologische revolutie niet echt aan bod komt in de film. Ook over wat dan wel een alternatief voor TINA is, houdt de film zich op de vlakte. Enkel het fragment over de voetbalploeg FC United Manchester, opgericht en bestuurd door teleurgestelde fans van miljardenclub Manchester United, hint naar wat een andere aanpak zou kunnen zijn. 'De alternatieven, dat is misschien voor een volgende film', zegt Maes.

Williams heeft er wel zo zijn ideeën over. 'Een basisinkomen, losgekoppeld van werk, moet op tafel. Gelijkheid is een illusie, maar een fatsoenlijk leven voor iedereen is toch niet te veel gevraagd. En je maakt mij niet wijs dat er geen geld voor is. Begin al eens met al het geld dat binnenkort in Frankrijk weggevoetbald wordt: dat zou ons al een heel eind brengen.'

'Fuck TINA': het boek opgetekend door Trees Heirbaut en film door Jef Maes zijn uit bij Epo.

Boek- en filmvoorstellingen: zie www.singeling.be.

Goele De Cort

Copyright © 2016 Corelio. Tous droits réservés